

ΘΕΛΙΒΕΡΟΙ ΜΟΝΟΛΟΓΟΙ

ΠΑΥΛΑΙΝΑ. (Μικρούλα Γκαλις ζητάνα.) (Δρόμος. Δεξιά ένα σπίτι καταράστιο. Άριστερά ένα σπίτι σκοτεινό. Νύχτα παγετώδης, χιονίζει... Όταν σηκώνεται ή αλλαί ή σκηνή είνε άδεια...)

Πίσω άπ' τή παρασκήνια άκούγ'νται παιδικές κραυγές: — 'Οβρηά ! 'Οβρηά. ΠΑΥΛΑΙΝΑ (πίσω από τή παρασκήνια). Φευγάτε από δω !... Άφιστε με ! Γιατί με παϊράζετε ; Τι σ'ά; έξαμα ; ('Ορμά στη σκηνή, κρύβεται πίσω από ένα φανάρι. 'Ο θόρυβος σιγά-σιγά παύει.) 'Εφυγαν ! Δέν είνε κανείς !... 'Ω ! Τι άκαρδα παιδιά πού είνε ! Γιατί με φορτώνουνται, τί τους έξαμα ; Γιατί νά με λένε 'Οβρηά !... 'Εγώ τους τώ ελπα τόσες φορές, πός ό μπαμπάς και ή μαμά μου ήτανε Ιταλοί. Κι' όμως αυτά δέν θέλουν νά τώ πιστέψουν ! 'Αχ ! Παναγία μου Παρθένα ! Παναγία μου Παρθένα ! Τι κρού πού κάνε ! (Τουρτουρίζε.) 'Ας πάω στό σπίτι ! Μά πώς νά πάω, άφου δέν έχω ούτε μιá πεντάρα ; 'Η σπιτονοικοκυρά θά με μάλωση, θά με δείρη ! Και τί φταίω εγώ ή κακομοίρα ! 'Ολοι οί άνθρωποι φαίνονται σήμερα θυμαμένο, κατσουφιασμένο, περνούν όλοι χωρίς νά με κοιτάζουν ! 'Αχ μπαμπά μου, άχ ! μαμά μου ! Γιατί νά πεθάνετε ; Όταν ζούσατε σεις ήτανε πιο καλλίτερα ! Τρία χρόνια μονάχα έζησατε έδω και μ'ας άφησατε έμένα και τόν Πέππο μόνου, στη ξενιτειά. 'Αχ ! τί κρού πού κάνε ! Πώς έξυλίασαν τή δαχτυλάκια μου !... 'Ας τρέξω, ίσως και ζεσταθώ ! 'Ο Πέππος έτσι έκανε πάντα όταν έκρυβου. (Πηδάει στην ίδια πάντα θέση.) 'Ο καϊμένος ό Πέππος ! Κοντεύει παιά μιá βδομάδα πού είνε άρρωστος ! Μαζύ του ήμουνα καλλίτερα, έπαιξε τόσο καλό φλάουτο και μ'ας έδιναν περισσότερα λεφτά. 'Ο καϊμένος ό Πέππος ! Τώρα θά με περιμένη ! Πόσο με παρακαλούσε νά τού πάω κανένα ζαχαρένιο κουλουράκι, είνε τώρα τόσος καιρός πού τώ ζητάει κι' εγώ τού τό υποσχέθηκα... ναι τού τό υποσχέθηκα, μά τί νά κάμω ; Δέν έχω ούτε ένα λεφτό !

Στό δρόμο δέν είνε κανένας ! και πώς νά τραγουδήσω μέ τέτοια παγωνιά... κανένας δέ θά μ' άκούση. Κάθε ένας βιάζεται νά πάη στό σπίτι του, στη ζεστή του κάμαρη... 'Αχ ! τί κρού πού κάνε ! Φοβερό κρύο ! Τρέμει όλο μου τό κορμί !... Κι' ούτε ένας διαβάτης ! Ούτε ένας ! (Στό βάθος της σκηνής χτυπάει κάποιον ρολόγι.) 'Εννή !... 'Όταν ερχόμουνα έδω, είδα πολύ κόσμο κοντά στην εκκλησία... Δέν ξέρω τί νά κάμω ;... Νά πάω ν' άπλώσω τώ χέρι μου και νά πώ :—Κάμετε τώ έλεός σας γιά τόν Πέππο ! Δέ θά μού άρνηθουν, ίσως θά μού δώσουν ! (Κάνει νά προχωρήση και σταματάει.) 'Οχι ! 'Οχι ! Θά με πάρουν πάλη γιά 'Οβρηά και θά με διώξουν άπ' τήν εκκλησία όπως μούκαναν τήν περασμένη βδομάδα. Χθές πάλι εμπήκα σ' ένα μαγαζί γιά νά ζεσταθώ. 'Ετραγουδούσα τώση ώρα τραγούδια της πατρίδας μου... Μου ήσαν δάχρυρα στά μάτια και όταν εζήτησα τού εμπόρου νά μου δώση κάτι τι, έκείνος άρχισε νά με χοροιδεύη, μέ ελπε 'Οβρηά και μ' έδωξε ! 'Ας είνε καλά όμως άφου μ' άφησε και έξεσταθήκα λιγάκι. ('Από τώ αντικρινό κατάφωτο σπίτι άκούγεται μουσική.) Πού διασκεδάζουν ; 'Α ! έδω !... ('Ανεβαίνει σέ μιá στήλη, πάντασι από τώ φανάρι και κιντείε στό φωτισμένο παράθυρο.) Ναι, ναι, άχ ! τί ώραία πού είνε έκει ! Τι φώτα ! Και τί ζέστα πού θά είνε ! Τι καλότυχο άνθρωπο !... (Κατεβαίνει άπ' τή στήλη.) Τι άσχημα πού είν' έδω ! Σκοτάδι ! 'Ο ουρανός είνε σκεπασμένος από σύνεφα. Κι' όμως στη πατρίδα μου είνε γαλανός, καθαρός και βαθύς ! (Σωπαίνει.) 'Αχ ! δέν μπορώ παιά ! Θά πάω σπίτι ! Μά μέ τί ; ('Ψάχνει στις τσέπες της.) Ούτε λεφτό ! Τι νά γίνη, άς θυμώση ή σπιτονοικοκυρά, άς με δείρη, δέν παύει ! 'Εγώ θά τώ ύποφέρω όλα... Μά ό Πέππος, ό Πέππος μου ό καϊμένος πού είνε άρρωστος, πού

δυνάμωσε περισσότερο τώ κρύο. Τά χέρια και τά πόδια μου झιλιάσανε όλος διόλου ! 'Α ! Παναγία μου, Παναγία μου ! Στείλε μου κανένα διαβάτη ! (Κιντείε μακριά, χωρίς νά μιλάει. 'Εξαφνα μ' άπελειωμένη φωνή.) Κανένας !... κανένας δέν έρχεται ! (Παύει και ζακανυντύνει.) Τι είνε έκείνο ; Διαβάτης τάχα ; Ναι, ναι, διαβάτης είνε κι' έρχε ! έδω ! Δέν κάνω λάθος ; 'Οχι, έδω έρχεται ! (Δέν κιντείε παιά. Καθαρός, καθαρός φαίνεται ό κύκλος τού φεγγαριού.) Ποιός είν' αυτός ποδηχεται ; Τό φεγγάρι φωτίζει τώ προσώπο του, είνε ό γνωστός μου κύριος, πού μά φορά μου έπρότεινε πολλά χρήματα, πού μου ελπε πώς μέ τώ ώραίο αυτό προσώπακι πού έχω μπορώ νά γίνω πλουσία, πού μου ελπε νά πάω μαζί στό σπίτι του. 'Αν πάω στό σπίτι του θά μου δώση χρήματα ! Ναι θά πάω ! 'Αχ ! Θεέ μου, δέν μπορώ νά κουνήσω τά πόδια μου ! (Προχωρεί μέ κόπο κι' άξαφνα σταματάει.) 'Οχι, δέν πρόκει νά πάω... Δέν πρόκει... 'Ο Πέππος τήν άλλη φορά τού γύρισε τις πλάτες μέ άσχημο τρόπο τού κυριου αυτού και μ' έμπούσε μάλιστα νά τού ξαναμιλήσω ! Μου ελπε πώς είνε κακός άνθρωπος και μπορεί νά με καταστρέψη... 'Οχι, όχι, δέν χρειάζεται νά περιμένω ! 'Ας καθίσω, ίσως περάση κανένας άλλος, ίσως νάβρη κανείς από τώ σπίτι αυτό... (Πηγαίνει και κάθεται στη στήλη, άκουμπώντας τήν πλάτη της πάνω στό φανάρι.)

Νυστάζω και φαίνεται πώς είνε άργά ! (Χασμουρείται.) Σά νά έξέστανε λιγάκι... 'Επεσε φαίνεται τώ κρύο ! Δόξα σοι ό Θεός ! Θά μπορούσαν νά περιμένω ! (Σωπαίνει και κλεινει από κούρασι τά μάτια της.)

'Αχ ! τί καλά πού είνε τώρα ! Σάν νά είμαι στη πατρίδα μου, μού φαίνεται. Νά τώ σπτάκι μας, τά δέντρα είνε στον άνθό τους, ό ουρανός καθαρός, καθαρός, βαθύς, χωρίς τέλλο ! Θαρρείς πώς είνε από άτάλαξι... Τι γαλανότης, τί άπέκρανη καλοσύνη ! Τι γλυκό φώς !... (Χασμουρείται.)

'Αχ ! τί καλά πού είνε ! Τι ζεστά ! ('Η μουσική παίζει τώρα ένα θλιβερό βάλε. 'Η σελήνη κρύβεται πίσω από ένα σύννεφο. Τά άστρα λαμποκοπάνε. 'Η κόρη μιλάει στό μισοξύνη της.)

Τι γλυκειά μουσική ! Θαρρείς και τραγουδάν κάπου μακριά άγγελοί ! Τι ώραία πού θά είνε έκει στον ουρανό ! Καθαρά ! Φωτεινά ! Νά !... πετούν ψηλά κάτι έμορφα πουλιά... Τι ώραία πουλάκια ! Τι ψηλά, ψηλά πού πάνε !... Γιατί νά μη πετούν οί άνθρωποι ;... Νά δοκιμάσω κι' εγώ ; 'Ισως... ίσως μπορέσω... Νά ! νά ! πετώ, πετώ... πώς λιγώνεται ή καρδιά μου !... Ψηλότερα !... ψηλότερα !... ('Αποκοιμείται έντελώς. 'Η μουσική εξακολουθεί νά παίζει. Μιά λοξή άχτίδα φεγγαριού φωτίζει τώ πρόσωπο της. 'Εν' άστέρη τραβαίε στον αϊθέρα μιá φωτεινή γραμμή και σβήνει.)

'Η κόρη ξεψυχάει ! [Μετάφρ. άπ' τώ Ρωσικό.]

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ ΜΙΑ ΕΣΥΤΙΝΗ ΚΛΟΠΗ

Κάποιος Άγγλος πού ύπέφερε από ποδάγρα καθότανε μόνος του κοντά στό μαγκάλι, όταν έξαφνα μήνης τού δωμάτιό του ένας καλοντυμένος κύριος και τού ελπε :

— Είδα κύριε, ότι αυτή τή στιγμή ό ύπερήτος σας κάθεται στό Ζυθοπωλείο και ότι άρχηε τήν πόρτα σας άνοιχτή. Πόσο εύκολο θά ήταν λοιπόν σ' ένα κλέφτη νά σβήση αυτά τά δυο κερία—έτσι νά...έτσι— και μετά νά φύγη πέρνοντας αυτά τά δυο άσημένα κηροπήγια.

Και χωρίς νά περιμένη τήν άπάντηση τού οικοδεσπότη—άμ' έπος άμ' έργον—άρπαξε τά κηροπήγια και τέρλασε στό πόδι.

